

PASTI SODOBNEGA STILA ŽIVLJENJA ZA RAZVOJ SENZORNE INTEGRACIJA

**Nevenka Gričar
Andreja Kovačič**

SENZORNA INTEGRACIJA (AYRES, 1972)

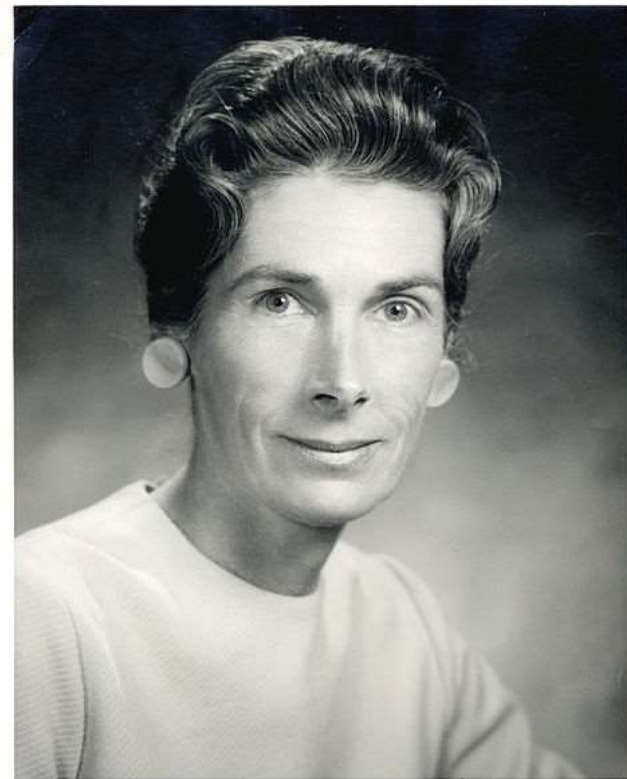
Je nevrološki proces, ki nam pomaga organizirati senzorno zaznavanje iz lastnega telesa in okolja ter omogoča, da telo te informacije učinkovito uporabi znotraj določenega okolja.

N. Gričar & A. Kovačič

DR. A. JEAN AYRES (1920–1989)

- ✓ delovna terapevtka
- ✓ doktorat s psihologije
- ✓ pojem motnje senzorne integracije
- ✓ avtorica številnih knjig (*Sensory Integration and the Child*),
- ✓ ocenjevalnih instrumentov (Sensory integration and praxis test - SIPT)

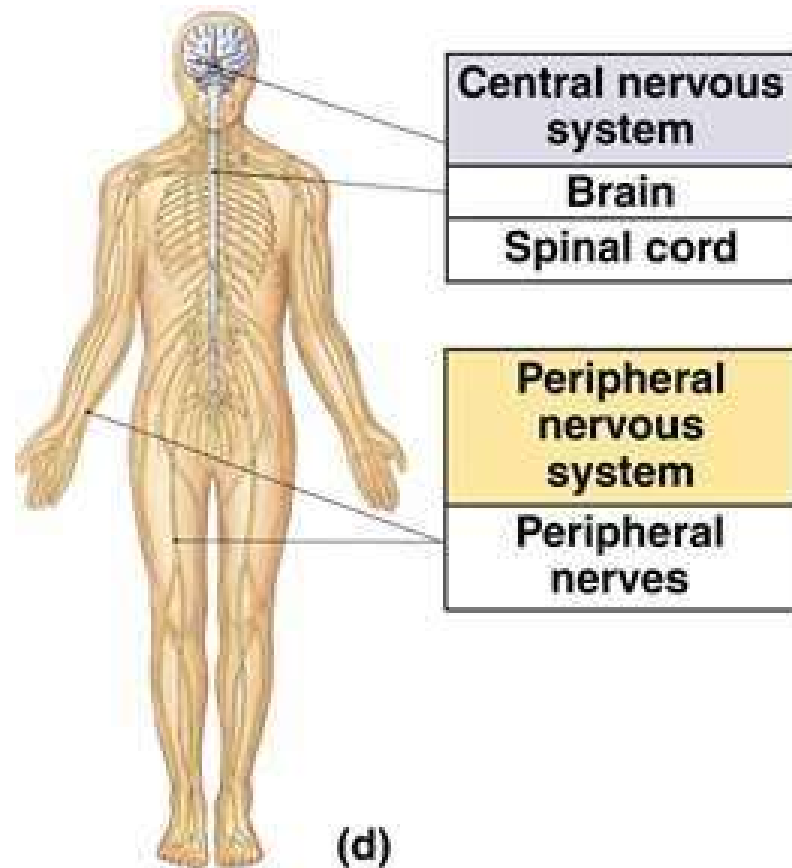

N. Gričar & A. Kovachič

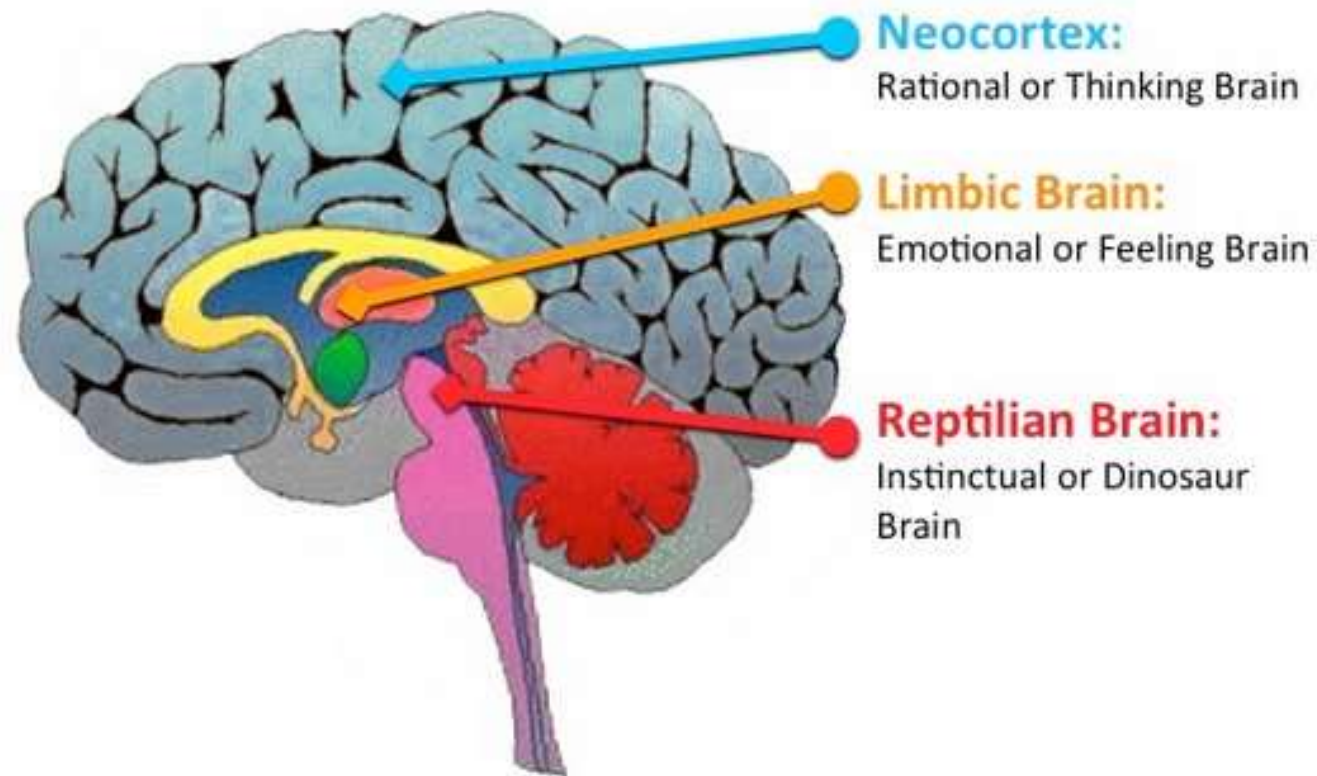
PRI SENZORNI INTEGRACIJI SODELUJEJO

- ✓ Veliki možgani
- ✓ Mali možgani
- ✓ Hrbtenjača
- ✓ Nevroni
- ✓ Receptorji

Copyright © 2007 Pearson Education, Inc., publishing as Benjamin Cummings

POMEN HIERARHIJE

KOLIKO ČUTIL IMAMO?

VESTIBULARNI

PROPRIOCEPTIVNI

TAKTILNO ČUTILO

Telesno zaznavanje,
motorično
načrtovanje

Zaščita in regulacija
vzbujenosti

Fine in
oralno-motorične
spretnosti

Čustvena
stabilnost

Raziskovanje
in učenje

Povezovanje,
socialne interakcije

VESTIBULARNO ČUTILO

Aktivacija, budnost, pozornost

Integracija obeh
strani telesa

Motorično
načrtovanje

Telesno zaznavanje

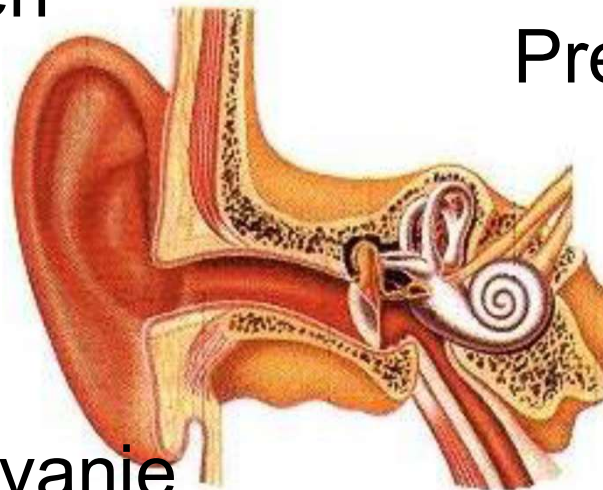
Premiki očes

Drža

Ravnotežje

Mišični tonus

Gravitacijska sigurnost

PROPRIOCEPCIJA

Premiki očes

Organizacija

Drža

Motorično
načrtovanje

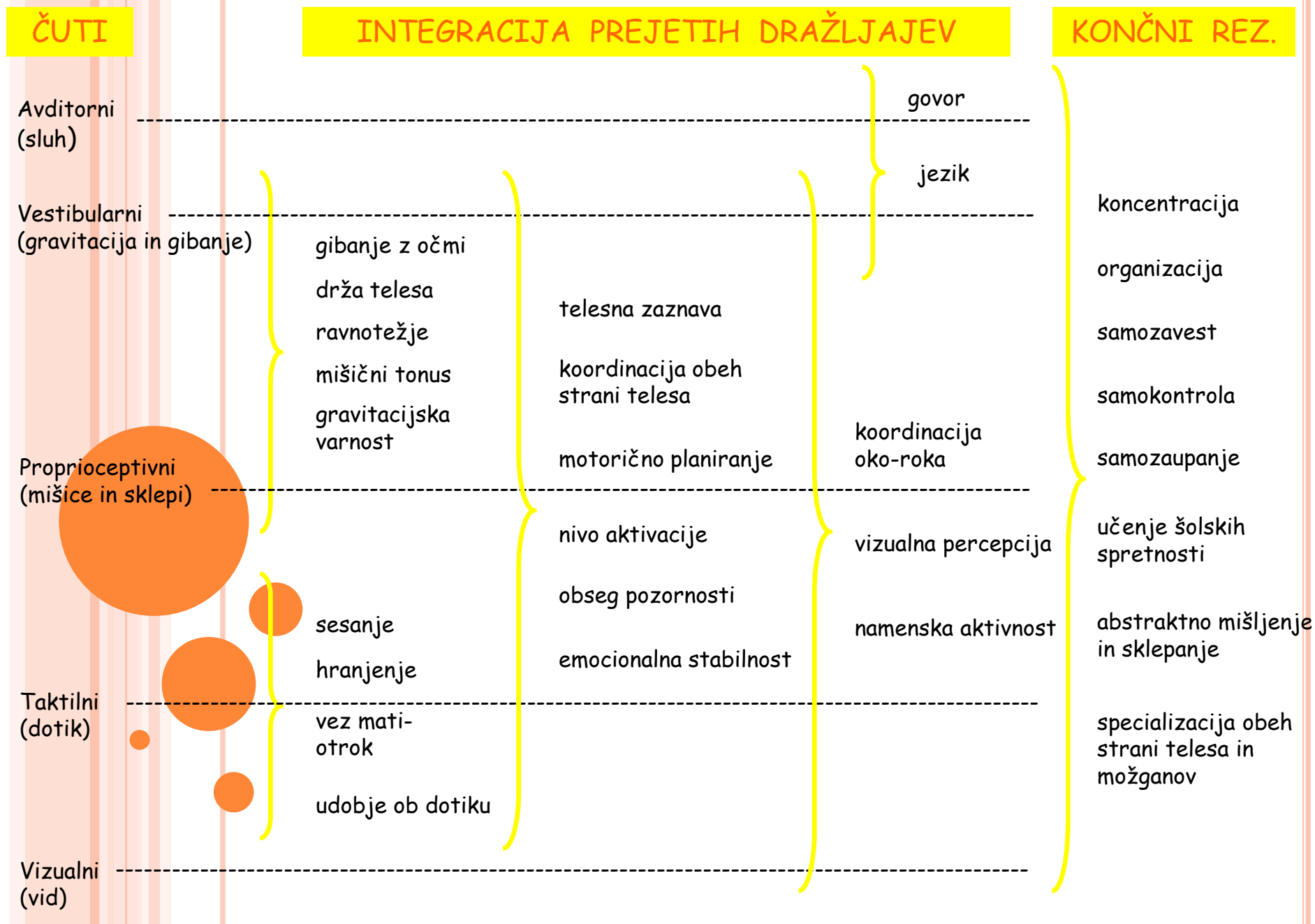
Ravnotežje

Zaznava telesa

Mišični
tonus

PROCES SENZORNE INTEGRACIJE (Ayres, 2005)

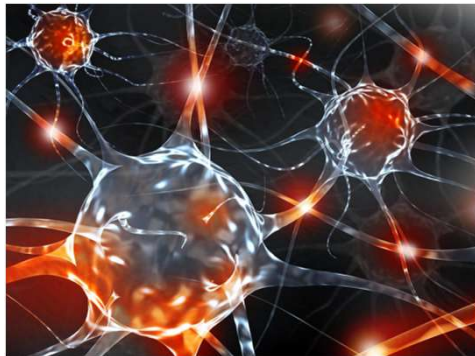

USTREZNA STIMULACIJA

N. Gričar & A. Kovačič

PRVI POGOJ

PRENAŠANJE IMPULZOV OD RECEPTORJEV V MOŽGANE

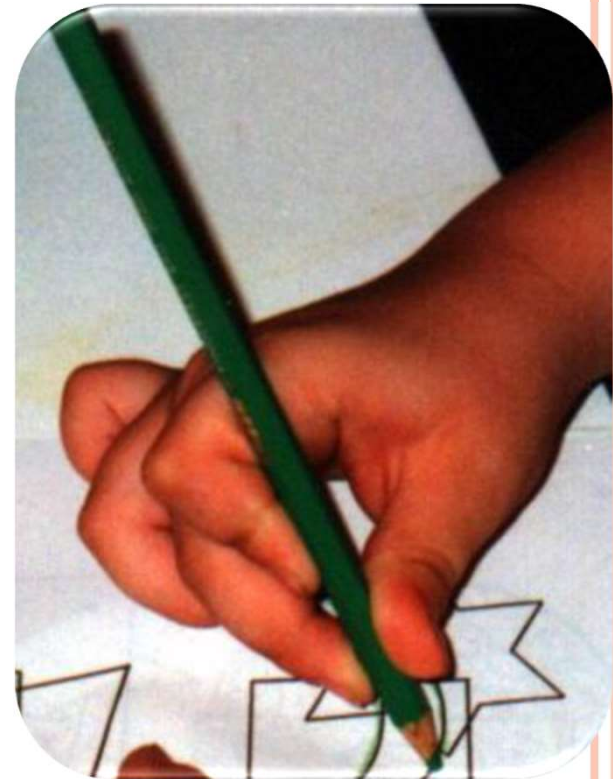
VESTIBULARNO ČUTILO > TEŽKO

- prepisuje s table brez, da izgubi orientacijo
- hodi po neravni, kamniti poti brez spotikanja
- stoji na eni nogi tako dolgo, da brcne nogometno žogo
- hodi po stopnicah (navzdol)

TAKTILNO ČUTILO > TEŽKO

- spretno prime pisalo in ga natančno uporablja
- poišče predmet v predalu, ko je temno

PROPRIOCEPCIJA > TEŽKO

- premika roki ali nogi, ne da bi kontroliral gibanje z očmi
- spretno rokuje z žlico ali glavnikom
- ustrezno sestopa s pločnika na cesto

KJE SE ME KDO DOTAKNE

DOVOLJ INFORMACIJ IZ
RECEPTORJEV ZA DOTIK

GIBANJE

N. Gričar & A. Kovačič

„TELESNI ZEMLJEVID“

Download from
Dreamstime.com
This watermarked sample image is for previewing purposes only.

2402352
Sinan Isakovic | Dreamstime.com

„TELESNI ZEMLJEVID“

N. Gričar & A. Kovačič

SHEMA

ADAPTIVNI ODGOVOR VEDNO BOLJ KOMPLEKSEN

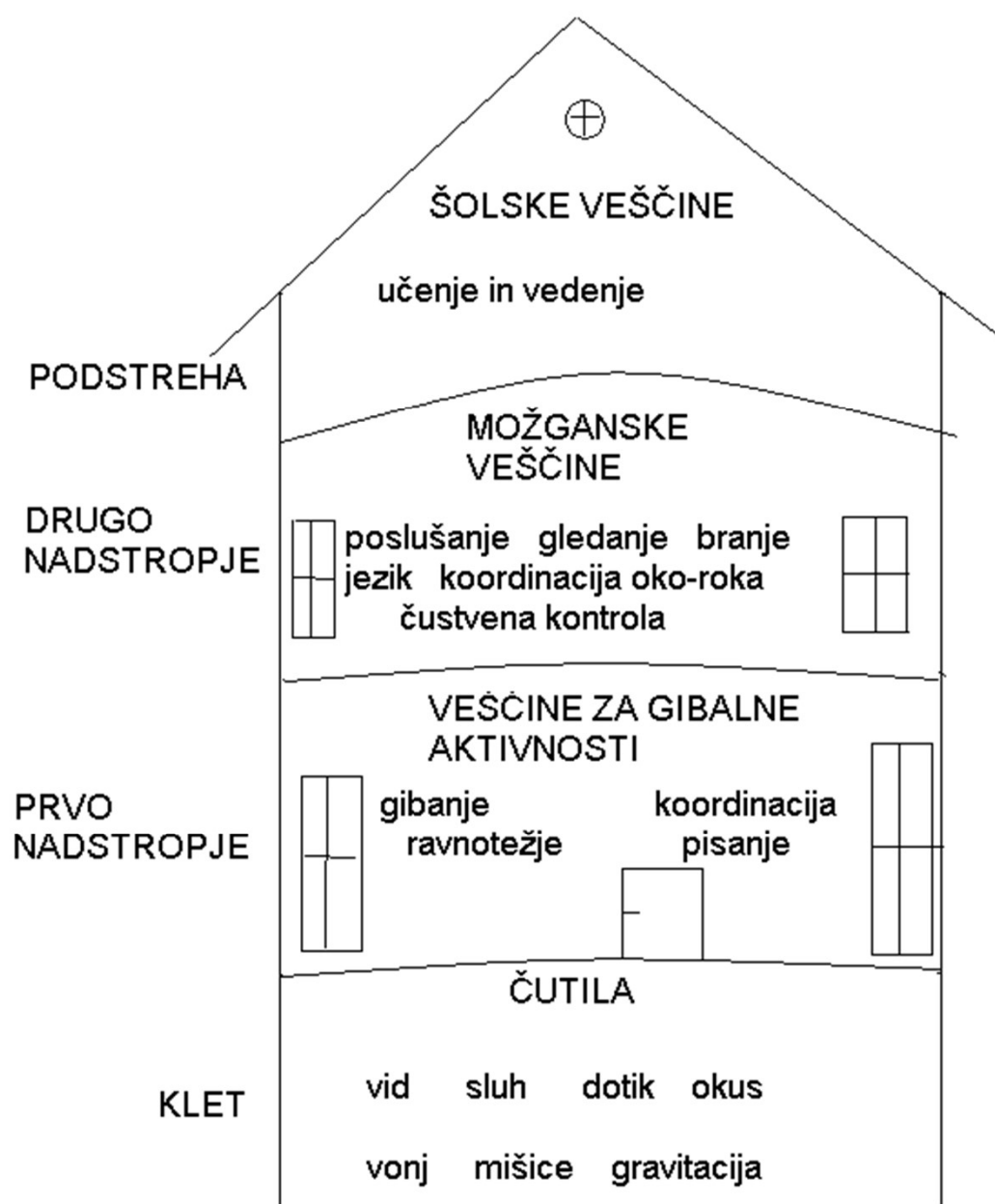

PROKSIMALNA STABILNOST = POGOJ ZA DISTALNO STABILNOST

SODOBNA DRUŽBA

„Dober“ starš / „hands on“

„Slab“ starš / „hands off“

PRETIRANA UPORABA TEHNOLOGIJE

- Otrokom je običajni dan (brez igrice) dolgočasen, preprečevanje pridobivanja izkušenj
- Gledanje TV do 22h/23h - premalo spanja – razdraženost – padec umske zmogljivosti (Spitzer, 2012)

PODPORA / OMEJEVANJE????

N. Gričar & A. Kovačič

SENZORNE IZKUŠNJE / SENZORNA PRIKRAJŠANOST????

SAMOSTOJNOST

N. Gričar & A. Kovačič

SPODBUJANJE RAZVOJA SINAPS

N. Gričar & A. Kovačič

NA IGRI TEMELJEČ UČNI NAČRT VS. TRADICIONALNO STRUKTURIRANO OKOLJE

- Raziskava (Stagnitti in sod., 2011): Avstralija (4 – 6 let stari otroci) so v razredu, kjer je učni načrt dopuščal prosto igro otroci po 6 mesecih pokazali boljše rezultate na področju socialnih spretnosti, kompleksnosti igre, semantičnega govora kot otroci, ki so bili vključeni v razred s tradicionalno strukturiranim okoljem.

Kje pa je vzgojitelj?

Kaj pa dela?

Kaj pa, če se kaj zgodi?

Mreža gozdnih vrtnic

N. Gričar & A. Kovarič

Kje pa je učitelj?

Kaj pa dela?

Kaj pa, če se kaj zgodi?

POVEZANOST VZDRAŽENJA IN IZVEDBE

Izvedba
(fizična in duševna)

N. Gričar & A. Kovačič

STRATEGIJE TAKTILNO

- Risanje, pisanje v različnih materialih (mivka, zdrob ipd.)
- Možnost uporabe taktilnih materialov (tudi bolj intenziven material)
- Taktilne skrinjice (npr. storži, kamni, mah, spužva, listi, kostanj, iskanje zakladov – vsi prsti ipd.)
- Brivska pena
- Plastelin
- Hoja po travi brez obutve, v taktilne škatle

STRATEGIJE TAKTILNO

- Delo na vrtu

Oš Ob Rinži: <http://zdravko-luk.si/majska-vrtna-opravila-na-solskih-vrtovih/>

- Aktivnosti v kuhinji (priprava testa, ribanje sira)

STRATEGIJE PROPRIOCEPTIVNO

- Otroka vključimo v gibanje gor-dol (skakanje na poni žogi, skakanje preko vrvi, plezanje)
- Uporaba žogic, plastelina za stiskanje
- Rokoborba/ruvanje
- „potres“ – podpiranje stene
- Tekmovanje z vato, pihanje kroglic po slamici

STRATEGIJE PROPRIOCEPTIVNO

- Pitje po ozki slamici
- Vključimo ga v pospravljanje predmetov (prenašanje škatel, potiskanje, dvigovanje)
- Vožnja samokolnice
- Vlečenje vrvi
- Skakanje čez kolebnico
- Potiskanje vozička

STRATEGIJE PROPRIOCEPTIVNO

- Telovadba/gibalni odmor ne sme biti nagrada ali kazen, ampak sestavni del dneva

OŠ Črna: <http://www.os-crna.si/gibalni-odmor-za-ucence-prve-triade/>

STRATEGIJE VESTIBULARNO

- Sedenje na ravnotežnostni blazini ali drugem napihljivem materialu
- Skakanje na trampolinu, poni žogi
- Igra na zavitem toboganu
- Gomitvist
- Vrtenje na stolu
- Otroška joga (glava v različnih položajih)
- Vrtenje okrog osi (npr. pesem bela lilija)

HVALA ZA POZORNOST

N. Gričar & A. Kovačič

